

Nota van zienswijzen

Toelichting

De Notitie reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage Trekkersveld IV heeft tezamen met het voorontwerp bestemmingsplan Trekkersveld IV vanaf 10 juni 2020 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Een ieder is in de gelegenheid gesteld om gedurende de termijn van tervisielegging zijn/haar zienswijze over de notitie reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage Trekkersveld IV(NRD) kenbaar te maken. Er zijn 6 zienswijzen ingediend.

De zienswijzen zijn hierna samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Een aantal zienswijzen op het NRD zijn tevens een inspraakreactie op het voorontwerpbestemmingsplan Trekkersveld die in een afzonderlijke nota overleg en inspraak zijn opgenomen (*Reactienota vooroverleg en inspraak voorontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein Trekkersveld IV*). In dat geval is de inhoud en de beantwoording integraal overgenomen uit die nota.

Zeewolde

1. Provincie Flevoland

Reactie 1.1

Geconstateerd wordt dat het bestemmingsplan op vele onderdelen nog moet worden aangevuld aangezien de benodigde onderzoeken nog niet gereed zijn. Zodoende maakt de provincie op deze aspecten een voorbehoud (archeologie aardkunde en cultuurhistorie, ecologie, externe veiligheid, bodem, geluid, verkeer, water). De provincie onderschrijft onderschrijven de beoogde onderzoeksmethoden en werkwijze en wacht de resultaten af. Het beoordelingskader (par. 4.2 van het NRD) is echter heel globaal omschreven. Hierdoor is het niet duidelijk wat er precies zal worden onderzocht. Voor thema's als geluid en luchtkwaliteit is dat vrij vanzelfsprekend, maar voor andere aspecten roept het meer vragen op. Verzocht wordt om hier meer helderheid over te geven.

Beoordeling 1.1

De in de reactie genoemde onderzoeken worden uitgevoerd in het kader van het MER en het bestemmingsplan. Hiervoor geldt dat wordt beoordeeld aan de hand van de wettelijk gestelde regelgeving en relevante beleidskaders. De resultaten hiervan zijn terug te lezen in het MER dat ter inzage ligt bij het ontwerpbestemmingsplan. Vooruitlopend op de terinzagelegging wordt een concept van het bestemmingsplan en het MER met daarin de onderzoeken met de provincie gedeeld. Er is voldoende tijd ingeruimd voor de provincie om de stukken dan te beoordelen. De reactie van de provincie op die tussenversie van de stukken wordt uiteraard meegenomen bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan en het MER die ter inzage worden gelegd.

Reactie 1.2

De omgang met onze omgevingsverordening en onze omgevingsvisie is summier beschreven. Verzocht wordt om nader te onderbouwen hoe er wordt omgegaan met de omgevingsverordening en op welke manier deze ontwikkeling bijdraagt aan onze ambities zoals benoemd in onze omgevingsvisie, specifiek de opgaven het Verhaal van Flevoland (relatie met Knardijk) en Duurzame Energie.

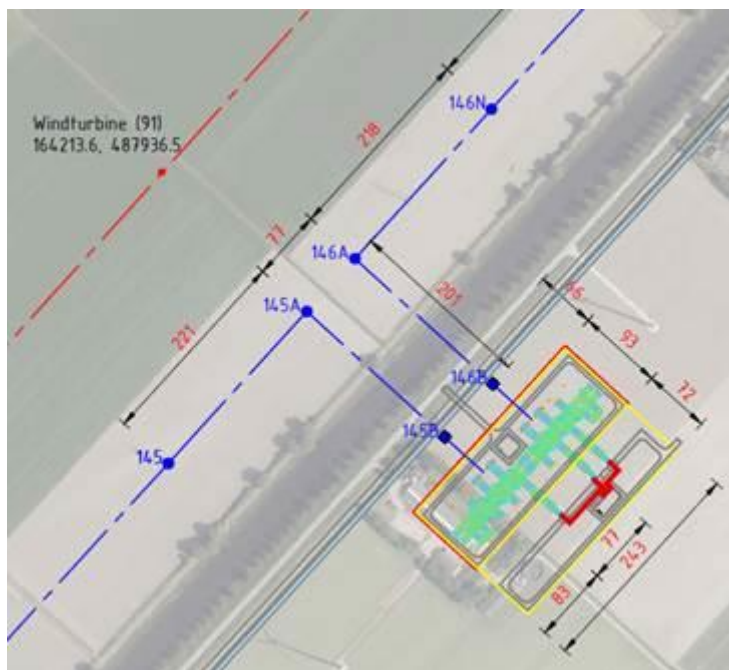
Verzocht wordt om meer inzicht te geven in de werkgelegenheid: in de operationele fase gaat dit naar verwachting circa 100 fte gerealiseerd aan directe (hoogopgeleide) werkgelegenheid. Indirect zal het datacenter zorgen voor een keten aan toeleveranciers. In hoeverre is die 100 fte direct gelinkt aan de werkgelegenheid in de regio?

In paragraaf 2.3.3.2 van de toelichting van het bestemmingsplan is ingegaan op de beoogde locatiekeuze, variant 1. De onderbouwing voor deze keuze wordt gevolgd. Met de gekozen locatie wordt aangesloten bij het verstedelijkingsbeleid van de provincie waarbij verstedelijking in of aan bestaand stedelijk gebied wordt gerealiseerd. Uit provinciaal oogpunt wordt gehecht aan de Hoge Vaart als grens, mede omdat de Hoge Vaart als landschappelijk kernelement is aangewezen in ons Omgevingsprogramma. Verzocht wordt om het onderstation ten zuiden van de Hoge Vaart te realiseren.

Daarnaast is de nabijheid van het warmtenet zeker van belang om de in de Omgevingsvisie genoemde doelstelling voor energieneutraliteit te behalen: in Flevoland zijn hoofdzakelijk energieneutrale en energieproducerende woningen en bedrijven. Er wordt gestreefd naar energieneutrale steden en dorpen. Het datacenter gebruikt veel energie, zodat alle mogelijkheden om energie terug te winnen benut dienen te worden. Om die redenen ligt het in de rede dat de mogelijkheden van het koelwater en aansluiting op het warmtenet volledig worden benut. Daarnaast is ook versterking van het algemene energienet van belang. De komst van het beoogde onderstation draagt daar mede aan bij. Verzocht wordt om samen met de provincie te bezien hoe het warmtenet versterkt kan worden en of er andere mogelijkheden zijn voor het stimuleren van duurzame energie.

Beoordeling 1.2

In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan wordt meer ingegaan op de omgevingsverordening conform het voorstel van de provincie. De gemeente waardeert het dat de provincie de onderbouwing van de locatiekeuze kan volgen. De gemeente is het met de provincie eens dat het bedrijventerrein niet over de Hoge Vaart wordt gerealiseerd. Het deel van het plangebied dat in het voorontwerp van het bestemmingsplan op de grond aan de andere kant van de Hoge Vaart is geprojecteerd, is vooral bedoeld als zoekzone. Inmiddels is duidelijk geworden dat het onderstation op het campusterrein komt te liggen met een datacenter. Dit betekent dat alleen de aansluiting op de hoogspanningsverbinding in het bestemmingsplan geregeld hoeft te worden. De onderliggende bestemmingen blijven gelijk, alleen een dubbelbestemming wordt toegevoegd om de verbinding mogelijk te maken. In de volgende figuur is aangegeven waar de aansluiting op de hoogspanningsverbinding plaatsvindt. Het toont de twee hoogspanningsmasten aan de kant van het datacenter (nr. 145B en 146B) en de twee portaalmasten aan de andere kant van de Hoge Vaart (nr. 145A en 146A).

Figuur: Bovenaanzicht van de bovengrondse kabelverbinding.

Het datacenter wil zoveel mogelijk warmte terugwinnen en beschikbaar stellen als de gemeente en de provincie efficiënt kunnen gebruiken, zolang het technisch en economisch haalbaar is om dit te doen. De onderzoeken inzake restwarmte kansen voor de gemeente en andere partners loopt op dit moment nog.

Reactie 1.3

Het datacenter maakt deel uit van het geluidgezoneerde bedrijventerrein. De bijbehorende geluidcontour van het geluidgezoneerde bedrijventerrein is (nog) niet in dit voorontwerp bestemmingsplan opgenomen. Verzocht wordt om deze toe te voegen. Mocht de grens over de grens van het plangebied heen gaan, dan is een aparte procedure nodig. In het bestemmingsplan is de grens van het geluidgezoneerde bedrijventerrein gelegd op de grens van de bedrijfsperven.

Mede gelet op de landschappelijke inpassing zullen de geluidszoneplichtige onderdelen van het datacenter meer op het bedrijfspervel liggen. In overweging wordt gegeven om een bebouwingsgrens op te nemen waarbinnen de bebouwing van het datacenter blijft en de grens van het geluidgezoneerde bedrijventerrein op die bebouwingsgrens te leggen waarbinnen de geluidsproducerende onderdelen gesitueerd moeten worden.

Beoordeling 1.3

Inmiddels is er onderzoek naar industrielawaai uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de geluidzone ook buiten het plangebied van dit bestemmingsplan komt te liggen. Dat was bekend en daarover is ook met de provincie gecommuniceerd. Ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein Trekkersveld IV wordt ook een ontwerpbestemmingsplan voor het vergroten van de geluidzone rondom de bedrijventerreinen Horsterparc en Trekkersveld in procedure gebracht. Vooruitlopend op de terinzagelegging wordt een concept van dat plan met de

provincie gedeeld. Dat geldt overigens ook voor dit bestemmingsplan wanneer daarin de onderzoeken en het MER zijn verwerkt, zoals hiervoor ook in de beoordeling van reactie 1.1 is aangegeven.

Voor wat betreft de ligging van het gezoneerde terrein is onderzoek uitgevoerd en zijn emissiepunten ingevoerd. Daarbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de toekomstige invulling van het datacenter waarvoor ook een omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen is aangevraagd. Desondanks is er behoefte aan enige flexibiliteit waardoor in het bestemmingsplan een globale regeling en verbeelding is opgenomen. In het beeldkwaliteitplan worden overigens in aanvulling op het bestemmingsplan nog regels opgenomen ten aanzien van de invulling en vormgeving van de randen. Daarbij worden eisen meegegeven voor de landschappelijke inrichting zoals afstanden, inrichting van het maaiveld en waterpartijen en opgaand groen. Dit wordt momenteel in nauw overleg met de landschapsarchitect van de provincie uitgewerkt. Te zijner tijd wordt de landschappelijke inrichting uiteraard nog afgestemd met de regeling in het bestemmingsplan

Reactie 1.4

Om landschappelijke redenen stelt de provincie eveneens voor om op het terrein van het datacenter een bebouwingsgrens aan de zijde van de Knardijk op te nemen. Zoals in paragraaf 2.3.5 van de toelichting is aangegeven zullen de planologisch relevante aspecten uit het Beeldkwaliteitsplan nog in het bestemmingsplan vertaald worden. Op dit moment vindt nog overleg (met onder meer de provincie) plaats over het beeldkwaliteitsplan. Voor de provincie dienen met name de karakteristieken van de Knardijk en Hoge vaart gerespecteerd dienen te worden. Voorts is het zicht vanaf het carré (de 8- structuur van wegen en bomen in Zuidelijk Flevoland zoals verwoord in het Omgevingsprogramma van de provincie) van belang.

Om de Knardijk zelf te beleven en om de omgeving vanaf de Knardijk te beleven, is een open zone tussen de Knardijk en het datacenter van belang. Om die reden wordt voorgesteld om op het terrein van het datacenter een bebouwingsgrens aan de zijde van de Knardijk op te nemen. Daar zou dan ook de grens van het gezoneerde bedrijventerrein gelegd kunnen worden.

Beoordeling 1.4

Momenteel wordt in nauw overleg met de landschapsarchitect van de provincie onder andere de rand langs de Knardijk uitgewerkt. In het beeldkwaliteitplan wordt op basis hiervan een aantal eisen neergelegd voor de landschappelijke inrichting. Afstemming met het bestemmingsplan en een regeling ten aanzien van de afstanden kan op basis hiervan in een later stadium worden opgenomen.

Reactie 1.5

Er zouden in het MER twee alternatieven/varianten moeten worden onderzocht, namelijk een alternatief met maximale benutting van de restwarmte en een met koelwater. Dit is te linken aan de energieambitie van de provincie en de KRW doelstellingen. Verzocht wordt om het thema restwarmte/ duurzame energie te kwantificeren (ipv kwalitatief). Verder is aangegeven dat de restwarmte laagwaardige restwarmte betreft met een temperatuur tussen de 25 en 30 graden C. Voor wat voor

toepassingen is deze restwarmte geschikt en in hoeverre kan de omgeving hiervan profiteren?

In de NRD staat dat het datacentrum meer dan 25 MW energie kost. Waar komt deze energie vandaan en hoe wordt ervoor gezorgd dat deze energie duurzaam is? Hier wordt geen inbreng over gegeven. De provincie wil meegeven dat indien u denkt aan grondgebonden zon dat deze hectares meetellen met de in totaal 500 hectare mogelijke zonnepanelen in het landelijk gebied conform ons Omgevingsprogramma. Verzocht wordt helderheid te geven in hoeverre het mogelijk is om op andere manieren energie te winnen, bijvoorbeeld zon op dak of energiewinning langs de gevels.

Ten aanzien van de windmolens wordt verzocht om het desbetreffende ruimtelijk plan te benoemen waar naar gerefereerd wordt. Daarnaast wordt verzocht aan te geven hoe de deze ontwikkeling zoals beoogd in het bestemmingsplan Trekkersveld IV de ontwikkeling van de windmolens niet in de weg staat, specifiek de aandacht voor de omgang met de contouren rondom de windmolens (slagschaduw, veiligheidscontouren).

In het bestemmingsplan staat dat de gemeente Zeewolde duurzaamheidsambities heeft. Hierin wordt echter niets genoemd over circulariteit. De provincie heeft als ambitie om de circulaire economie van Flevoland te stimuleren. Verzocht wordt aan te geven in hoeverre circulair bouwen en werken mogelijk wordt gemaakt deze ontwikkeling.

Beoordeling 1.5

Het datacenter wordt gekoeld met behulp van een direct luchtkoelsysteem, dat beperkt water nodig heeft voor de koeling tijdens warme periodes. Dit water wordt onttrokken aan de Hoge Vaart en wordt uiteindelijk na zuivering weer geloosd op de Hoge Vaart. Deze koeltechniek is zeer efficiënt; het energieverbruik van de installatie met en zonder warmteterugwinning is dan ook vergelijkbaar.

Restwarmte bij temperaturen tussen 25 en 30 graden Celsius kan worden gebruikt als input in een warmtepompinstallatie. De restwarmte, gekoppeld aan elektriciteit, kan worden gebruikt om warmte te produceren die geschikt is voor het stadsverwarmingsnet, bij temperaturen ~ 70 - 75 graden C. Het gebruik van restwarmte, in plaats van inputs zoals omgevingslucht, verbetert het rendement van de warmtepomp, waardoor het elektriciteitsverbruik per eenheid van warmteproductie kan worden verminderd.

Het is de doelstelling van het datacenter om de installatie te ondersteunen met 100% duurzame elektriciteit.

Vanuit de gemeente wordt onderzoek gedaan naar de benutting van de geboden capaciteit van restwarmte. Uit dit onderzoek moet blijken welke kansen er zijn voor de benutting en afzet en waar de risico's zitten voor de realisatie hiervan.

Reactie 1.6

De onderbouwing voor de aannames dat er een extra ontsluiting moet komen op N305 wordt gemist. Het gaat hierbij om de berekeningen/modellen waaruit blijkt dat met deze ontwikkeling de verwerkingscapaciteit van het kruispunt N305/Assemblageweg wordt bereikt en/of overschreden wordt. Tevens wordt inzicht gemist in de verkeersgeneratie van het plan, de nut- en noodzaak van een extra ontsluiting op de N305, en daarmee de onderbouwing dat de ontsluiting via de Assemblageweg ontoereikend is, moet zijn aangetoond ter onderbouwing om af te wijken van de reguliere beleidslijn dat er geen extra uitritten op provinciale wegen worden gerealiseerd.

In de NRD staat dat het zoekgebied is afgestemd met de provincie, maar vanuit de provincie zijn er slechts uitgangspunten aangedragen. Tevens staat er dat een vergunning noodzakelijk is voor een inrit of uitrit. Een bouwuitrit op de provinciale weg is niet mogelijk.

Beoordeling 1.6

Een modelstudie (statisch en dynamisch) wordt uitgevoerd om het effect van de ontwikkeling op wegvak en kruispunt niveau inzichtelijk te maken.

Het resultaat van de studie geeft ook antwoord op de vraag of en op welke wijze afgeweken kan worden van de Provinciale beleidslijn.

Het zoekgebied is mede vastgesteld op basis van de door de Provincie aangedragen uitgangspunten.

Reactie 1.7

In reactie op paragraaf 1.3.1 van de NRD wordt het volgende opgemerkt: het is onjuist dat geen enkel bedrijf in milieucategorie 3.1 en 3.2 m.e.r. dan wel m.e.r.beoordelingsplichtig is.

Daarnaast is duidelijk dat er voor dit project een ontgronding van circa 74 ha nodig is. Dit besluit is m.e.r.plichtig. De NRD geeft procedureel genoeg aanknooppunten. Het is van belang dat de provincie als bevoegd gezag meegenomen wordt bij het opstellen van de MER.

Beoordeling 1.7

In het ontwerpbestemmingsplan worden voor de zekerheid m.e.r.(beoordelings)-plichtige bedrijven uitgesloten. Hiermee is het bestemmingsplan niet kaderstellend voor deze bedrijven en op dat onderdeel niet m.e.r.-plichtig.

Uiteraard wordt de provincie (en ook de omgevingsdienst) betrokken bij het opstellen van het MER, hierover zijn inmiddels afspraken gemaakt met de betrokken ambtenaren.

Reactie 1.8

Voor zowel de uitbreiding van het bedrijventerrein als het datacenter moet een aerius berekening worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan (indien effecten groter zijn dan 0,005) moet een Passende beoordeling worden opgesteld. De provincie wil de gemeente erop wijzen dat de uitvoerbaarheid in kader van de Wet Natuurbescherming moet zijn gewaarborgd in het bestemmingsplan. Verwacht wordt dat naast de stikstofdepositie geen overig effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Veluwerandmeren optreden.

Naast de Natura 2000-gebieden moet er uitgesloten dat er geen negatieve effecten op de NNN zijn. Het bedrijventerrein en het datacenter komen pal naast de ecologische verbindingzone Hoge Vaart te liggen, dat is aangemerkt als NNN-gebied. Verder moet onderzocht worden in het kader van de soortenbescherming (Wnb) of er beschermde planten en/of dieren voorkomen.

Beoordeling 1.8

Effecten op ecologie zijn onderzocht in het kader van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en soortenbescherming (Wnb).

Uit de berekening van de depositie van stikstof met AERIUS Calculator blijkt dat er als gevolg van de ontwikkelingen een zeer geringe toename optreedt van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebied Veluwe. Er wordt een Passende beoordeling opgesteld om de effecten op instandhoudingsdoelstellingen te onderzoeken.

Voor het beoordelen van de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op NNN-gebieden is een aparte toets uitgevoerd en vastgelegd in een memo. Uit deze toets komt naar voren dat tijdelijke of permanente effecten op NNN-gebieden op voorhand zijn uit te sluiten.

Uit de quickscan Flora en Fauna komt naar voren dat er beschermde planten en/of dieren voorkomen in het plangebied. Welke soorten precies effecten ondervinden van de werkzaamheden is onderhevig aan de uitkomsten van de soortgerichte onderzoeken die momenteel worden uitgevoerd. Aan de hand van de resultaten van deze onderzoeken zal een mitigatieplan en een ecologisch werkprotocol worden opgesteld om deze effecten te voorkomen en/of te mitigeren.

Reactie 1.9

Het plangebied ligt in een boringsvrije zone en ligt tevens in grondwaterbeschermingsgebied. Verzocht wordt aan te geven hoe hiermee wordt omgegaan in de toelichting en, waar gepast, in de planregels van het bestemmingsplan.

De omgang met het Deltaprogramma 2020 ontbreekt. Met het Deltaprogramma 2020 wordt ingezet op klimaatbestendig en waterrobuust inrichten. In de memo over klimaatadaptatie wordt hierover uitleg gegeven. Het houdt in dit geval in dat bij de realisatie van de inrichting rekening gehouden moet worden met de effecten van klimaatveranderingen, nu en in de toekomst. Een eventuele lozing van koelwater behoort hierbij ook vanuit deze optiek te worden bekeken (warmer oppervlaktewater). Telecom/ICT valt hieronder als het gaat om basisvoorzieningen voor communicatie t.b.v. respons bij een overstroming en bij een publiek netwerk. Verzocht wordt hiermee rekening te houden

Beoordeling 1.9

In deze reactie worden verschillende aspecten rondom het waterbeheer van het plangebied aangehaald. Ten eerste het aspect boringsvrije zone en grondwaterbeschermingsgebied.

De boringsvrije zone beschermt diepe grondwatervoorraden vanwege het gebruik bij de drinkwaterbereiding. Het ontwerptraject en de definitieve keuzes worden afgestemd met de provincie. De fundering van de gebouwen wordt op zo'n manier ontworpen dat er geen risico's optreden voor de (grond)waterkwaliteit.

Ten aanzien van de klimaatadaptatie wordt in de reactie aangegeven dat er klimaatbestendig en waterrobuust ingezet dient te worden. Daarbij is aangegeven dat dit ook betrekking heeft op de temperatuur van het warmere oppervlaktewater en eventuele overstromingsgevaaren. Het ontwerp van het koelwatersysteem heeft hiermee op de volgende wijze rekening gehouden:

- *De waterstanden zijn klimaatrobuust verwerkt in het ontwerp. De hoeveelheden regenval waar rekening mee is gehouden gaan verder dan de gestelde $T=100$ vanuit de recent geactualiseerde maatgevende bui van het Waterschap Zuiderzeeland. Het systeem is ingericht op een bui voor $T=500$. Alle vloerniveaus zijn uitgelegd op het bovenwettelijke niveau van een $T=500$ maatgevende bui.*
- *De klimatiseringsinstallatie (koeling en luchtvochtigheid) is gericht op een primaire invulling vanuit de buitenlucht met aanvullend oppervlaktewater. Het ontwerp van het systeem is toekomstgericht en gaat uit van hogere oppervlaktewatertemperaturen. Het water kan afkoelen tot de juiste temperatuur alvorens het geloosd wordt. In de worst case situatie is het water afgekoeld tot een temperatuur minder dan 1 graad boven de achtergrondtemperatuur. Hierdoor zijn er geen risico's voor de waterkwaliteit.*

Reactie 1.10

Voor het deel van het plangebied met de 35 hectare aan bedrijventerrein vindt kostenverhaal plaats via gronduitgifte. Met de initiatiefnemer van het datacenter wordt een anterieure overeenkomst gesloten. Hierover moet meer duidelijkheid zijn in het ontwerp bestemmingsplan.

Beoordeling 1.10

Voordat een ontwerpbestemmingsplan in procedure wordt gebracht is hierover meer duidelijkheid. Er wordt of een ontwerp-exploitatieplan in procedure gebracht tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan of er wordt een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer gesloten. De provincie is al bij dit traject betrokken.

Reactie 1.11

Ten aanzien van de regels zijn de volgende opmerkingen:

- a. **Kleinschalige energieopwekking:** In artikel 5.1 is de doeleindenomschrijving kleinschalige energieopwekking genoemd. Het is onduidelijk waarom dit voor dit grote terrein bij kleinschalig zou moeten blijven. Verder zou het in de rede liggen om hier de doelstelling van warmtelevering toe te voegen. Ook hier geldt de opmerking dat indien gedacht wordt aan grondgebonden zon deze meetelt voor de 500 hectare zonnepanelen in het landelijk gebied. Verozht wordt helderheid te geven wat de definitie is van 'kleinschalig'.
- b. **Afstand tot perceelsgrens:** In de bouwregels is aangegeven dat bebouwing tot 5 meter van de perceelsgrens gebouwd kan worden,

en met toepassing van art. 5.3 zelfs nog dichter op de perceelsgrens. Echter, een grotere afstandsmaat tot de perceelsgrens zou beter aansluiten bij de gewenste landschappelijke inpassing van het datacenter en het beeldkwaliteitsplan. Voor de perceelszijde die grenst aan de Knardijk wordt een bebouwingsgrens voorgesteld om zodoende een strook tot aan de Knardijk vrij van bebouwing te houden.

- c. **Bebouwingspercentage:** Er is verder aangegeven dat maximaal 20% van het bedrijfsperceel van het datacenter mag worden bebouwd. Het bedrijfsperceel is ca. 165 ha groot. In de toelichting is echter aangegeven dat er circa 40 ha aan bebouwing komt. Dat is meer dan de 20% die in de voorschriften staat vermeld.
- d. **Landschappelijke inpassing:** In artikel 19 lid 1 wordt geregeld dat er nadere eisen kunnen worden gesteld onder andere in het kader van landschappelijke waarden. Een koppeling met beeldkwaliteitsplan wordt niet gelegd, geadviseerd wordt om dit toe te voegen.
- e. Daarnaast zijn er nog wat dubbelingen en tikfouten in de regels, verzocht wordt om hier kritisch naar te kijken.

Beoordeling 1.11

- a. *Kleinschalige energieopwekking*
Dit punt klopt, op een terrein met een omvang van 166 hectare is geen sprake meer van kleinschalige energieopwekking. De regels worden hier in overeenstemming gebracht met het initiatief. Voor het reguliere bedrijventerrein van 35 hectare zal wel sprake zijn van kleinschalige duurzame energieopwekking. Het gaat hier om bijvoorbeeld zonnepanelen op daken van bedrijfspanden of andere vormen van energieopwekking.
- b. *Momenteel wordt in nauw overleg met de landschapsarchitect van de provincie onder andere de rand langs de Knardijk uitgewerkt. In het beeldkwaliteitplan wordt op basis hiervan een aantal eisen neergelegd voor de landschappelijke inrichting. Afstemming met het bestemmingsplan en een regeling ten aanzien van de afstanden kan op basis hiervan een later stadium worden opgenomen*
- c. *Het plan voorziet nu in circa 40 HA bebouwing (verhard oppervlak) wat overeenkomt met circa 25% van het totaal. Het bestemmingsplan voorziet in een bebouwingspercentage tussen 20-70%.*
- d. *Een koppeling met het beeldkwaliteitplan was nog niet in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen, omdat het beeldkwaliteitplan toen nog niet gereed was. In het ontwerpbestemmingsplan wordt in de regels een link gelegd met de landschappelijke inpassing, zodat dit goed publiekrechtelijk wordt geborgd.*
- e. *Bij de totstandkoming van het ontwerpbestemmingsplan wordt dit uiteraard aangepast.*

2. Reclamant 2

Reactie 2.1

De bouw van alweer een enorm datacentrum, met in dit geval ongehoorde grootte, is in strijd met de klimaatdoelen zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord en in de Klimaatwet.

Beoordeling 2.1

Onderdeel energie is een onderdeel van de vergunningsaanvraag en MER van het Datacentrum. Toetsing aan klimaatdoelen, en klimaatakkoord ligt bij bevoegd gezag.

Reactie 2.2

Grote buitenlandse computerbedrijven profiteren van groene stroom, zijn grotendeels vrijgesteld van Opslag Duurzame Energie en daarom worden de kosten voor een groot deel opgebracht door alle Nederlandse huishoudens.

Beoordeling 2.2

Nederland is inderdaad een goede vestigingsplaats voor buitenlandse investeerders door het grote aanbod van duurzame groene energie. Wij zijn van mening dat dit item thuishoort in de landelijke discussie over gebruik van groene stroom door buitenlandse investeerders en niet specifiek op dit project.

Reactie 2.3

Er is veel geheim rondom dit project niet alleen de naam maar ook het energieverbruik, dat is onacceptabel.

Beoordeling 2.3

Het datacenter is ontworpen met energie-efficiëntie als topprioriteit. Op basis van de werkelijke prestaties van de andere datacenters van de ontwikkelaar en de voor dit datacenter geplande koeltechnologie wordt verwacht dat een PUE onder de 1.2 wordt gerealiseerd en dat het datacenter tot de meest energie-efficiënte datacenters ter wereld zal behoren.

Het geschatte jaarlijkse verbruik voor de gehele datacentercampus, zodra het volledig is opgebouwd, bedraagt 1.380 GWh/jaar. Nieuwe hernieuwbare elektriciteitsvoorziening gelijk aan het jaarlijkse verbruik van het datacenter zal worden toegevoegd aan hetzelfde elektriciteitsnet. Als de campus volledig is gebouwd, zou het totale hernieuwbare aanbod kunnen groeien tot meer dan de geschatte 1.380 GWh per jaar.

Reactie 2.4

Uit het oogpunt van duurzaamheid is het niet acceptabel als de restwarmte niet kan worden gebruikt. Het bestemmingsplan zegt dat het onzeker is of restwarmte kan worden gebruikt.

Beoordeling 2.4

Vanuit de gemeente wordt onderzoek gedaan naar de benutting van de geboden capaciteit van restwarmte. Uit dit onderzoek moet blijken welke kansen er zijn voor de benutting en afzet en waar de risico's zitten voor de realisatie hiervan.

Reactie 2.5

De centrale regio ontbreekt. Zo is de komst van het datacenter een verrassing voor de netbeheerders. Zeewolde is te klein voor een dergelijke ontwikkeling.

Beoordeling 2.5

Zeewolde ligt in de regio die is aangewezen door de notitie van het Rijk uit maart 2019 Routekaart Datacenters 2030.

Reactie 2.6

Het geplande datacenter levert maar weinig banen op, voor een complex met deze omvang is dat een negatieve factor.

Beoordeling 2.6

De verwachting is dat de werkgelegenheid tijdens de bouw gedurende meerdere jaren zal aanhouden, met meer dan 1000 bouwvakkers dagelijks op het terrein tijdens piekperiodes. De eerste twee gebouwen vormen werkgelegenheid voor ten minste 100 operationele functies op lange termijn die een scala aan vaardigheden en specialiteiten omvatten, waaronder, maar niet beperkt tot, culinaire, facilitaire technici, landschap, logistiek, beveiliging, enz. De werkelijke bouw- en exploitatie gerelateerde werkgelegenheid zal afhangen van de initiële en mogelijke toekomstige investeringsbeslissingen voor het aantal gebouwen dat moet worden gebouwd en geëxploiteerd terwijl onze bedrijfs- en bouwvereisten voor de campus in de loop van de tijd evolueren. Daarmee scoort een datacenter hoger dan bijvoorbeeld een logistiek magazijn van dezelfde omvang.

Reactie 2.7

Er worden maar weinig milieu en duurzaamheidseisen gesteld aan het bedrijf dat dit datacenter gaat bouwen. Zo zijn er geen eisen aan zonnepanelen en hergebruik van restwarmte.

Beoordeling 2.7

In eerste instantie zijn de landelijke beleidsregels inzake de Wet milieubeheer en bouwbesluit leidend op de eisen. De gemeente kan daarnaast nog aanvullende wensen beogen.

Op dit moment onderzoeken de gemeente en de ontwikkelaar onderzoeken het hergebruik van restwarmte en dat heeft voor beide partijen prioriteit. Het doel van het onderzoek naar het hergebruik van restwarmte is om een vraag te vinden voor ongeveer 15MW, wat een belangrijk deel is van de totale warmtevraag van Zeewolde. Het bedrijf heeft een gedetailleerd ontwerp gemaakt dat de terugwinning van warmte via 25 tot 30 graden C water mogelijk maakt.

Reactie 2.8

Het draagvlak voor energietransitie wordt ernstig ondermijnd. De bewoners van Flevoland zullen geen groene stroom van windmolens meer krijgen want alles gaat naar het datacenter.

Beoordeling 2.8

Wanneer het (nieuwe) windpark Zeewolde gereed is zal er een overschot aan groene stroom zijn met betrekking tot de inwoners van Flevoland. Het

geplande datacenter is een uitstekende afnemer voor dit overschot aan groene energie

3. Natuur en milieufederatie Flevoland

Reactie 3.1

Effecten op de ecologie: Artikel 2.3.3.5 van het NRD heeft betrekking op het gebruik van koelwater uit de Hoge Vaart, dit koelwater wordt na enkele circulaties weer in de Hoge Vaart geloosd. In artikel 4.2 staat dat er kwalitatief onderzoek zal worden gedaan naar de effecten op het oppervlaktewater. Er wordt niet vermeld welke parameters worden onderzocht. Het lozen van het gebruikte koelwater heeft een groot effect op de ecologie van de Hoge Vaart: omdat het koelwater een hogere temperatuur heeft dan het oppervlaktewater, ontstaat er een warme zone. Hierdoor zal de Vaart in de winter nooit meer kunnen bevriezen en hebben exotische planten- en diersoorten een hogere overlevings- en voortplantingskans. De Hoge Vaart doorkruist de hele Flevopolder, waardoor de keuzes die hier gemaakt zijn effect hebben op een veel groter gebied. Schadelijke soorten kunnen zich over de hele Flevopolder verspreiden. In de zomer heeft het lozen van koelwater ook negatieve effecten op de waterkwaliteit, zoals zuurstoftekort. Hierdoor zullen zuurstofgevoelige soorten verdwijnen. Andere soorten, zoals blauwalgen, hebben veel baat bij zuurstofarm water en hoge temperaturen. Hinder van deze soorten is daarom een groot risico.

Elektriciteitscentrales die gebruik maken van waterkoeling schakelen soms de stroomopwekking tijdens warme zomers uit, omdat het koelwater een maximumtemperatuur overschrijdt. Dit is geen optie voor een datacenter, integendeel, tijdens warme zomers zal er waarschijnlijk extra koeling plaatsvinden. Zo wordt tijdens een hittegolf extra water aan de Hoge Vaart onttrokken en wordt er meer en warmer water in het oppervlaktewater geloosd. De negatieve effecten op de ecologie zullen dus nog groter zijn. In het NRD wordt geen alternatieve wijze van koeling voorgesteld. Omdat de effecten op de waterkwaliteit en de ecologie waarschijnlijk groot zijn, is het zinvol om te zoeken naar alternatieven met minder impact op het milieu. Een gesloten systeem waarin het water wordt hergebruikt in plaats van geloosd, zou bovenstaande problemen oplossen.

- In het ecologisch onderzoek moet aandacht worden besteed aan de aanwezigheid van invasieve exoten in de hele Hoge Vaart.
- Het maken van een risico-inschatting van de effecten van koelwaterafvoer op de overleving en voortplanting van invasieve exoten.
- Het onderzoeken van de effecten op het zuurstofgehalte en de temperatuur van het oppervlaktewater en het in kaart brengen van de gevolgen voor bijvoorbeeld blauwalgen.
- Onderzoeken hoeveel koelwater wordt gebruikt tijdens een hittegolf, wat de maximale temperatuur van het water is en wat de effecten zijn van het lozen van dit grotere volume koelwater op de ecologie van de Hoge Vaart.
- Onderzoek en denk na over alternatieve manieren van koeling, bij voorkeur in een gesloten systeem.

- Rekening houden met de gevolgen voor de aanwezige natuur, zowel in de 8-jarige bouwfase als voor de periode dat het datacenter in gebruik is.

Beoordeling 3.1

Het koelwater wordt uit de Hoge Vaart gehaald en ook hier geloosd. Dit koelwater is warmer dan het water dat wordt ingenomen. Omdat er in de Hoge Vaart geen soorten zijn die onder de Wnb beschermd zijn, zijn effecten op deze soorten bij voorbaat uitgesloten. De zorgplicht geldt voor de aanwezige soorten. Na realisatie zal het koelwatersysteem voldoen aan de door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgestelde lozingsvoorschriften voor koelwater. Deze lozingsvoorschriften bepalen dat de temperatuur van het omgevingswater als gevolg van de lozing van koelwater niet boven de 25°C mag komen. Wanneer aan de lozingsvoorschriften wordt voldaan, is de stijging van de temperatuur niet van dien aard dat de inheemse soorten in zodanige mate verdwijnen dat dit een negatief effect heeft op de lokale en regionale bevolking. Negatieve effecten als gevolg van thermische effecten vallen hier niet onder. Het koelwatersysteem is een hybride systeem. Er wordt gebruik gemaakt van luchtkoeling in de basis, maar er zijn momenten in het jaar dat de atmosferische omstandigheden onvoldoende zijn om de vereiste koeling en vochtigheid te bereiken. Dit is wanneer er oppervlaktewater wordt gebruikt. Hierdoor wordt de vraag naar water tot een minimum beperkt. De effecten op de natuur zijn onderzocht voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase in het kader van Natura 2000-gebieden, het Nederlands Natuurnetwerk en de soortenbescherming (Wnb). De berekening van de stikstofdepositie met behulp van AERIUS Calculator laat zien dat er als gevolg van de ontwikkelingen een zeer kleine toename van de stikstofdepositie binnen het Natura 2000-gebied Veluwe is. Er wordt een passende beoordeling opgesteld om de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen te onderzoeken. Voor de beoordeling van de effecten van de voorgestelde ontwikkeling op de NNN gebieden is een aparte beoordeling uitgevoerd en vastgelegd in een notitie. Uit deze toets blijkt dat tijdelijke of permanente effecten op NNN-gebieden vooraf kunnen worden uitgesloten. De Flora- en Fauna-quickscan laat zien dat beschermde planten en/of dieren in het plangebied voorkomen. Welke soorten precies door de werkzaamheden worden beïnvloed, is afhankelijk van de resultaten van de vergelijkbare studies die momenteel worden uitgevoerd. Op basis van de resultaten van deze studies wordt een mitigatieplan en een ecologisch werkprotocol opgesteld om deze effecten te voorkomen en/of te mitigeren.

Reactie 3.2

Keuze van de locatie: De planning verwijst naar een Hyperscale datacenter. De definitie is dat het zeer groot is (50.000 m²) met een hoog stroomverbruik (25 MW) en gebruikt wordt door één grote organisatie in de data- of ICT-sector (single-tenant). Er is geen directe verbinding tussen de gegevens die in het datacenter worden verwerkt en de omgeving waarin het wordt geplaatst. De locatie van het datacenter wordt dan ook bepaald door de nabijheid van de metropoolregio Amsterdam, de beschikbare ruimte, de beschikbaarheid van een betrouwbare en stabiele energievoorziening en een

laag risico op calamiteiten. Lokaal gezien is het volgens de indiener niet nodig om dit datacenter in Zeewolde te plaatsen.

Ervan uitgaande dat er op nationale schaal behoefte is aan een dergelijk datacenter in Nederland, vraagt indiener om controle op nationaal en regionaal niveau over de plaatsing van dit type datacenter.

Gevraagd wordt:

- Om te onderbouwen waarom de locatie in Zeewolde geschikt is voor de inrichting van een groot datacenter.
- Mede om de regionale en nationale coördinatie voor de inrichting van dit type datacenter in Nederland te waarborgen.

Beoordeling 3.2

In de Datacentra Ruimtelijke Ordening geeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan hoe de ontwikkeling van datacentra in ruimtelijke zin wordt ingevuld. De eerste stap in deze roadmap is het clusteren rond internetknooppunten in de Metropoolregio Amsterdam, gevolgd door het faciliteren van datacenters in het gebied Almere-Zeewolde-Lelystad-Dronten. In deze regio is gezocht naar een geschikte locatie. Het is belangrijk dat er een aaneengesloten perceel van voldoende omvang beschikbaar is, gelegen nabij een betrouwbaar elektriciteitsnetwerk, een duurzame bron van elektriciteit, met mogelijkheden voor hergebruik van restwarmte in de omgeving en de nabijheid van oppervlaktewater voor de koeling van het datacenter.

De behoefte aan een datacenter in de regio en specifiek op de locatie in Zeewolde is aangetoond met de door Stec Groep uitgevoerde ladderbouw. Uit de analyse van Stec Groep blijkt dat er in een straal van 50 kilometer rond Amsterdam geen andere locatie beschikbaar is die een direct alternatief biedt voor de locatie in Zeewolde, met name vanwege de ruimtebehoefte van het datacenter. Zeewolde voldoet ook aan de andere afwegingscriteria voor de locatie van een datacenter vanwege de beschikbaarheid van duurzame energie, een hoogspanningsverbinding, een bestaand warmtenet en de aanwezigheid van oppervlaktewater de Hoge Vaart voor koeling.

Reactie 3.3

Effecten op energie: Het datacenter vergt veel energie, waarvoor een nieuw hoogspanningsstation nodig is. De grote hoeveelheid restwarmte die wordt opgewekt kan worden hergebruikt. Beide zijn onlosmakelijk verbonden met het project.

Beoordeling 3.3

Vanuit de gemeente wordt onderzoek gedaan naar de benutting van de geboden capaciteit van restwarmte. Uit dit onderzoek moet blijken welke kansen er zijn voor de benutting van de restwarmte en waar de risico's zitten voor de realisatie hiervan.

Reactie 3.4

Elektriciteitsverbruik: De verwachting is dat het elektriciteitsverbruik van het datacenter enorm zal zijn. Indiener maakt zich zorgen over het milieu. Indien het elektriciteitsverbruik van dit datacenter binnen de grenzen van de gemeente Zeewolde zal moeten worden gecompenseerd, betekent dit een

enorme schaalvergroting van het aantal turbines en/of zonneparken. Het antwoord van de gemeente wordt gevraagd.

Beoordeling 3.4

In eerste instantie zijn de landelijke beleidsregels inzake de Wet milieubeheer en bouwbesluit leidend op de eisen. De gemeente kan daarnaast nog aanvullende wensen beogen.

Op dit moment onderzoeken de gemeente en de ontwikkelaar onderzoeken het hergebruik van restwarmte en dat heeft voor beide partijen prioriteit. Het doel van het onderzoek naar het hergebruik van restwarmte is om een vraag te vinden voor ongeveer 15MW, wat een belangrijk deel is van de totale warmtevraag van Zeewolde. Het bedrijf heeft een gedetailleerd ontwerp gemaakt dat de terugwinning van warmte via 25 tot 30 graden C water mogelijk maakt.

Reactie 3.5

Congestie: Op pagina 15 van het NRD wordt gesproken over een goede energie-infrastructuur en de opwekking van groene energie. Daaronder valt ook het woord 'congestie', zonder nadere specificatie. Congestie is een ophoping of verstopping in een netwerk en verwijst in dit verband naar congestie op het elektriciteitsnet als gevolg van een overaanbod aan duurzame energie in de vorm van wind- en zonne-energie. Er wordt gesuggereerd dat de bouw van een datacenter kan bijdragen aan het oplossen van congestie. Datacenters zijn permanent in gebruik en hebben een hoge uptime van energie nodig. Daarom is in de planning de installatie van noodstroomaggregaten opgenomen (pagina 24). Volgens indiener kan het datacenter vanwege het enorme stroomverbruik helpen aan de vraagzijde van de elektriciteit, maar niet bij het stabiliseren van het energienetwerk en het afvlakken van pieken of het opvullen van dalen. Indiener wordt gevraagd naar de reactie van de gemeente op deze vraag.

Beoordeling 3.5

Flevoland is een netto-exporteur van elektrische energie, en er is benadrukt dat er uitdagingen zijn bij het exporteren van deze energie:

- <https://www.pv-magazine.com/2020/01/10/netherlands-largest-utility-says-grid-constraints-preventing-connection-of-solar-projects/>.
- <https://www.liander.nl/nieuws/2020/01/09/update-knelpunten-elektriciteitsnet>
- <https://www.liander.nl/transportcapaciteit/flevoland?cmp=kaartflevoland>

Hoewel deze congestieproblemen worden opgemerkt, hebben noch de ontwikkelaar, noch de gemeente claims ingediend met betrekking tot de mogelijkheid om het datacenter om deze congestieproblemen op te lossen. Hoewel de gestelde vraag zeker interessant is, is het aan de netbeheerders om te beslissen hoe de netten worden geëxploiteerd en hoe vraag, aanbod en zelfs congestie wordt beheerd.

Reactie 3.6

Aansluiting op het warmtenet: Op pagina 4 staat dat "de verdere infrastructuur en de eventuele aanpassing en aansluiting op warmtenetten

buiten het plangebied buiten de scope van dit project vallen". Op verschillende plaatsen in de publicatie wordt hiernaar verwezen (bijv. pagina 16 en pagina 24). Er bestaat in Nederland geen verplichting om de restwarmte nuttig te gebruiken en aan te bieden aan een warmtenet. De te maken kosten zullen naar alle waarschijnlijkheid niet door het bedrijf, maar door de belastingbetaler worden gemaakt. Dit is (in)direct een subsidie aan het bedrijf. Indien er wil voorkomen dat de aansluiting op een warmtenet een theoretische exercitie wordt, net als bij de CO₂-afvang bij de kolencentrale in de haven van Rotterdam op het moment dat dit technisch mogelijk werd gemaakt, maar uiteindelijk niet werd gerealiseerd. De hoeveelheid restwarmte die vrijkomt uit dit datacenter zal groot zijn. De indiener wil graag weten of al deze warmte binnen de bebouwde kom van Zeewolde kan worden benut. Is dit niet het geval, dan lijkt indiener verstandiger om te zoeken naar een nieuwe locatie waar alle restwarmte goed kan worden benut. Gevraagd wordt om:

- de gevolgen van het hoogspanningsstation te onderzoeken;
- op te helderen of het elektriciteitsverbruik van dit datacenter wordt gecompenseerd binnen de grenzen van de gemeente Zeewolde. En als dit het geval is, leg dan ook uit wat dit betekent voor het aantal windturbines en/of zonneparken;
- duidelijk te maken wat de bijdrage van het datacenter is in geval van 'congestie', met name als het gaat om het stabiliseren van het energienetwerk (zowel het afvlakken van pieken als het opvullen van dalen);
- duidelijk te maken of alle restwarmte binnen de bebouwde kom van Zeewolde goed kan worden benut.

Beoordeling 3.6

Het hoogspanningsstation is onderdeel van de ontwikkeling van het datacenter en maakt daarom ook deel uit van de campus. Het hoogspanningsstation zelf wordt op de campus gerealiseerd. De aansluiting op het hoogspanningsnet gebeurt met een kabelverbinding boven of onder de Hoge Vaart. De effecten van het hoogspanningsstation en de alternatieven voor de kabelverbinding (bovengronds/ondergronds) worden in het MER onderzocht.

Het onderzoek naar hergebruik van restwarmte is een prioriteit voor het bedrijf, maar het is geen wettelijke verplichting om het energieverbruik van het datacenter te compenseren binnen de grenzen van Zeewolde. Het doel van het onderzoek naar hergebruik van restwarmte is om een vraag te vinden voor ongeveer 15MW, wat een belangrijk deel is van de totale warmtevraag van Zeewolde. Het bedrijf heeft een gedetailleerd ontwerp gemaakt dat de terugwinning van warmte via 25 tot 30 graden C water mogelijk maakt. De warmteterugwinningsinfrastructuur binnen het datacenter is incrementeel ten opzichte van de typische koeltechniek van het bedrijf, zodat er geen scenario is waarbij de belastingbetaler de kosten voor het koelen van het datacenter subsidieert.

4. Reclamant 4

Reactie 4.1

Uit het M.E.R.-rapport vindt indiener op dit moment onvoldoende blijken wat het effect zal zijn op de lokale ecologie en leefbaarheid van het Flevolandse platteland. De huidige agrarische bedrijven zijn kenmerkend voor het huidige Flevolandse landschap. De komst van een datacenter zal daar een grote verandering in aanbrengen. Er zullen geen Flevolandse koeien meer grazen in de wei en geen Flevolandse aardappelen meer groeien in de grond. Deze verandering lijkt niet te zijn meegenomen in de afweging. Indiener vindt dat de leefbaarheid van het platteland wel degelijk wordt aangepast door de realisatie van Trekkersveld IV. Het vertrek van betrokken agrarische ondernemers en de komst van externe arbeidskrachten zal een effect hebben op de sociale structuur in het dorp.

Beoordeling 4.1

Globaal kunnen landschappelijk de open, agrarische gebieden onderscheiden worden en de besloten natuur/recreatiegebieden. Daarbinnen vormt de infrastructuur, van water en wegen, het geraamte van het landschap. Deze infrastructuur, vaarten, wegen en dijken zijn over het algemeen voorzien van een breed landschappelijk profiel. Deze structuren dragen hiermee het landschap. Trekkersveld IV en de datacenterlocatie worden zo ingericht dat de locatie een overgang vormt van een besloten ruimte naar een open ruimte (het polderlandschap). Deze overgang beleef je met name op de Gooiseweg. Deze overgang wordt deels vormgegeven door de afstand van de bebouwing tot de weg; bij Trekkersveld dicht aan de weg en bij de datacenterlocatie verder van de weg. Ook de beplanting speelt een rol. Bij Trekkersveld een enkele of dubbele bomenrij, bij de datacenterlocatie een meer open bomenstructuur met 'vensters'. Als overgang naar het open polderlandschap. De maat en schaal van de percelen en gebouwen passen binnen dit grootschalige landschap. Bebouwing wordt evenwijdig aan de polderlijnen neergezet zodat de sterk orthogonale opzet overeind blijft. De Flora- en Fauna-quickscan laat zien dat beschermde planten en/of dieren in het plangebied voorkomen. Welke soorten precies door de werkzaamheden worden beïnvloed, is afhankelijk van de resultaten van de vergelijkbare studies die momenteel worden uitgevoerd. Op basis van de resultaten van deze studies wordt een mitigatieplan en een ecologisch werkprotocol opgesteld om deze effecten te voorkomen en/of te mitigeren.

Reactie 4.2

Ook stelt indiener dat het betrekken van de Veluwerandmeren als enige Natura 2000-gebied te mager is. In het M.E.R.-rapport staat dat het effect wordt gewogen op het Natura 2000-gebied 'Veluwerandmeren'. Ook is er het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Tevens wordt het gebied van Trekkersveld IV gebruikt als vliegroute van de zeearend die verblijft in natuurgebied 'Oostvaardersplassen en fourageert in natuurgebied 'Harderbroek'.

Beoordeling 4.2

De effecten op natuur zijn voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase onderzocht in het kader van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en soortenbescherming (Wnb). In de Passende beoordeling en het MER wordt nader toegelicht hoe deze beoordeling tot stand is gekomen. De

zeearend is niet aangewezen in het kader van Veluwerandmeren. De vliegroute (die overigens niet in het geding zal komen) is daarmee niet relevant voor de toetsing aan de Wnb.

5. Waterschap Zuiderzeeland

Reactie 5.1

De Knardijk heeft een nieuwe legger gekregen en is gewaardeerd als 'Overige kering'. De weergave van de zonneringen van de Knardijk worden in de notitie reikwijdte en detailniveau en op www.ruimtelijkeplannen.nl niet correct weergegeven. De juiste zonneringen zijn in het bezit van de gemeente Zeewolde. Gevraagd wordt deze juiste zonneringen te verwerken in de notitie reikwijdte en detailniveau.

Beoordeling 5.1

De juiste zonneringen uit de meest recente legger zullen worden verwerkt in het MER en in het ontwerpbestemmingsplan.

Reactie 5.2

Gevraagd wordt om de onderzoeksmethode ten aanzien van het aspect water te wijzigen.

- Effect op oppervlaktewater (kwaliteit en kwantiteit): dit dient kwalitatief en kwantitatief beoordeeld te worden. Hierbij dient met name aandacht te worden besteed aan de temperatuureffecten van de lozing op het KRW watersysteem in relatie tot de aanwezige flora en fauna en KRW doelstellingen.
- effect op grondwater (kwaliteit en kwantiteit): dit dient kwalitatief en kwantitatief beoordeeld te worden.

Beoordeling 5.2

In het MER worden oppervlaktewater en grondwater inderdaad kwalitatief en kwantitatief beoordeeld. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan thermische en chemische waterkwaliteit en worden de effecten op natuur beoordeeld.

Reactie 5.3

Ten aanzien van de waterbeschikbaarheid kan het waterschap, mede gelet op klimatologische veranderingen (verdroging) die naar verwachting in de toekomst een nog groter effect gaan hebben op de waterbeschikbaarheid, de watervraag van het datacenter niet 24/7 jaarrond garanderen. Met name in de (droge) zomermaanden ervaart het waterschap in de huidige situatie al problemen met het handhaven van het peil van de Hoge Vaart. Derhalve adviseert het waterschap een alternatievenonderzoek naar het in- en uitlaatwerk van het koelwatersysteem.

Beoordeling 5.3

In overleg met het waterschap is gekeken naar welke watervraag er nu precies hoort bij dit plangebied. De watervraag past binnen de mogelijkheden die de Hoge Vaart biedt. Uiteraard kan bij een droge zomer een tekort ontstaan, daardoor is door het waterschap aan de ontwikkelaar van het

datacenter de suggestie gedaan om voor de droge maanden op eigen terrein te voorzien in een buffer voor koeling.

6. Reclamant 6

Reactie 6.1

Omdat de stukken in het kader van het WOB verzoek nog niet ontvangen zijn behoudt men het recht voor om de inspraakreactie c.q. zienswijze aan te vullen. Het huidige voorontwerp maakt het niet mogelijk om een inhoudelijke inspraakreactie in te dienen, omdat de plantoelichting geen enkele adequate informatie biedt. Hiervoor moet eerst de stap van de Notitie reikwijdte en detailniveau worden afgerond.

Beoordeling 6.1

De afhandeling van het WOB verzoek kent zijn eigen procedure daarvoor. Bij het opstellen van het voorontwerp is zoveel mogelijk ingevuld. De onderzoeken naar omgevingsaspecten waren op dat moment nog niet gereed. De gemeente vond het belangrijk om wel alvast een voorontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen, tegelijk met de NRD, om een ieder in de gelegenheid te stellen hierop te reageren. Bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan wordt verder invulling gegeven aan de plantoelichting. De onderzoeken die daarvoor benodigd zijn worden ingevuld mede aan de hand van het advies van de commissie voor de MER op de Notitie reikwijdte en detailniveau. Insprekers kunnen ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en het MER uiteraard ook nog een zienswijze indienen.

Reactie 6.2

De vestiging van een hyperscale datacenter past niet binnen de in de plantoelichting genoemde structuurvisies. Men is van oordeel dat, als er al een aanleiding is het bestaande bedrijventerrein Trekkersveld uit te breiden, een dergelijke uitbreiding moet zijn beargumenteerd/onderbouwd aan de hand van genoemde structuurvisies. En derhalve dat bedrijven die zodanig grootschalig zijn dat facilitering daarvan betekent dat er geen ruimte meer overblijft voor bedrijvigheid waar wel behoefte aan is, geen ruimte behoort te worden geboden. Althans niet op de beoogde locatie.

Beoordeling 6.2

In de Structuurvisie 2022 wordt inderdaad gesteld dat er binnen de planperiode geen uitbreiding van bedrijventerreinen wordt voorzien. Ook wordt in de Structuurvisie niet voorzien dat een datacenter zich zou kunnen vestigen. Echter de structuurvisie is in 2013 vastgesteld en inmiddels is duidelijk dat Zeewolde wel behoefte heeft aan een uitbreiding van regulier bedrijventerrein omdat de gronden op Trekkersveld III nagenoeg allemaal zijn uitgegeven. Ook is duidelijk dat de regio van Zeewolde uitermate geschikt is voor de vestiging van een datacenter. Het is dan ook niet juist te veronderstellen dat omdat de Structuurvisie deze opgaven niet benoemd de ontwikkeling per definitie niet past binnen de Structuurvisie. Inmiddels ligt er een collegeprogramma waarin de uitbreiding van het bedrijventerrein is opgenomen. De ontwikkeling sluit aan bij het profiel dat de gemeente wenselijk acht voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Trekkersveld. De onderbouwing voor de uitbreiding is onderzocht door STEC, hieruit blijkt dat

er behoefte is aan het bedrijventerrein en ook voor het datacenter is de behoefte aangetoond.

Reactie 6.3

Er worden ten onrechte een aantal relevante zaken buiten deze procedure gehouden. Hierbij moet worden gedacht aan het aspect hergebruik restwarmte, de voor de beoogde ontwikkeling benodigde infrastructuur en de aanpassing en aantakking op energievoorzieningen. Dit is onder meer reden voor een zienswijze op het NRD: om een hyperscale datacenter daadwerkelijk te kunnen laten functioneren zullen er ook elders ingrijpende voorzieningen noodzakelijk zijn. Het ligt meer dan voor de hand deze ook mee te nemen in deze procedure.

Beoordeling 6.3

Een datacenter produceert warmte, wat kansen biedt voor het benutten van de restwarmte. Het bestemmingsplan maakt de aanleg van een buisleiding ten behoeve van het hergebruik van restwarmte van het datacenter mogelijk, waarbij wordt uitgegaan van een warmteleiding gekoppeld aan de datahallen. Er worden twee zones aangewezen waarbinnen de buisleiding gerealiseerd kan worden, in het noordwesten en in het zuidoosten van het plangebied. Het opnemen van de twee zones biedt de mogelijkheid parallel verder onderzoek te doen naar een mogelijkheid om de restwarmte optimaal te gebruiken, afhankelijk van de warmtebehoefte. Daarvoor worden in de toekomst dan separate ruimtelijke procedures doorlopen.

De vraag naar en het potentiële hergebruik van de restwarmte bepaalt hoeveel datahallen in de toekomst zijn aangesloten op de warmtebuisleiding. Op het terrein van het datacenter wordt de benodigde infrastructuur aangelegd voor de levering van restwarmte 'at-the-gate'. Een derde partij zal de infrastructuur aanleggen voor de ontvangst van de restwarmte, opwaardering en nadere verpompings naar afnemers. Er zijn diverse mogelijkheden voor het hergebruik van de restwarmte. Op dit moment is nog onvoldoende bekend welke alternatieven haalbaar en realistisch zijn. De eventuele infrastructuur die benodigd is voor een warmtesysteem buiten het plangebied behoort niet tot de scope van dit MER. In het MER wordt nader beschreven welke mogelijkheden voor de afzet van restwarmte worden onderzocht.

Toelichting

Gemeente Zeewolde heeft mede namens Gedeputeerde Staten van de Provincie Flevoland op 9 december 2020 een kennisgeving gepubliceerd van de Notitie reikwijdte en detailniveau MER ten behoeve van ontgrondingenvergunning. Per abuis is in de publicatie van 9 juni 2020 niet expliciet vermeld dat de NRD en het nog op te stellen MER naast het bestemmingsplan tevens ziet op een vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet.

Een ieder is in de gelegenheid gesteld om gedurende de termijn van tervisielegging (tot en met 22 december 2020) zijn/haar zienswijze over de notitie reikwijdte en detailniveau milieueffectrapportage Trekkersveld IV aangaande de Ontgrondingswet, kenbaar te maken. Er is 1 zienswijze ingediend.

De zienswijze is gelet op de 2 verschillende besluiten (bestemmingsplan en ontgrondingenvergunning) en bevoegde gezagen (respectievelijk gemeente Zeewolde en provincie Flevoland) waar de NRD op ziet beantwoord door zowel het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeewolde als door de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek namens Gedeputeerde Staten.

1. Beantwoording zienswijze namens college van burgemeester en wethouders gemeente Zeewolde

In deze beantwoording wordt niet ingegaan op aspecten die zien op de ontgroning, daarvoor wordt verwezen naar beantwoording 2.

Zienswijze 1.1

Waarom wil de gemeente Zeewolde een hyperscale datacenter? Waarom is er een andere aanpak voor de 35 HA voor de gemeente en de 166 HA voor de campus? Waarom is er slechts 1 MER, moeten er niet 2 met verschillende criteria? En wat moet de criteria zijn, is een campus van deze omvang nog nooit in Nederland is gebouwd? Leidt het woord "campus" niet tot verkeerde verwachtingen, het is niet echt een campus, maar slechts een datacenter met een aantal extra (kantoren) functies? Moet de gemeente het stand-still principe met betrekking tot datacenters als Amsterdam en Haarlemmermeer niet behouden? Heeft de gemeente voldoende "capaciteit" om een goed oordeel te vellen over deze ontwikkeling (Datacenter Zeewolde twee keer zo groot als de grootste van Nederland) ? Is er een gezamenlijke -aanpak tussen alle overheden om Zeewolde voor te dragen als regio voor de ontwikkeling van datacenters? Moeten we zeer goede landbouwgrond bestemmen in land voor de industrie?

Beoordeling 1.1

In de Datacentra Ruimtelijke Ordening geeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan hoe de ontwikkeling van datacentra in ruimtelijke zin wordt ingevuld. De eerste stap in deze roadmap is het clusteren rond internetknooppunten in de Metropoolregio Amsterdam, gevolgd door het

faciliteren van datacenters in het gebied Almere-Zeewolde-Lelystad-Dronten. In deze regio is gezocht naar een geschikte locatie. Het is belangrijk dat er een aaneengesloten perceel van voldoende omvang beschikbaar is, gelegen nabij een betrouwbaar elektriciteitsnetwerk, een duurzame bron van elektriciteit, met mogelijkheden voor hergebruik van restwarmte in de omgeving en de nabijheid van oppervlaktewater voor de koeling van het datacenter.

De behoefte aan een datacenter in de regio en specifiek op de locatie in Zeewolde is aangetoond met de door Stec Groep uitgevoerde ladderbouw. Uit de analyse van Stec Groep blijkt dat er in een straal van 50 kilometer rond Amsterdam geen andere locatie beschikbaar is die een direct alternatief biedt voor de locatie in Zeewolde, met name vanwege de ruimtebehoefte van het datacenter. Zeewolde voldoet ook aan de andere afwegingscriteria voor de locatie van een datacenter vanwege de beschikbaarheid van duurzame energie, een hoogspanningsverbinding, een bestaand warmtenet en de aanwezigheid van oppervlaktewater de Hoge Vaart voor koeling.

Zienswijze 1.2

Wat is voorzien voor de toekomst, er is slechts 52,5 HA nodig voor het datacenter, maar er zal 166 HA gezoneerd voor dit doel. Zal het volledig worden bebouwd in de toekomst van, ook het groen gebied? Welke afspraken worden gemaakt met het bedrijf van het datacenter ook met betrekking tot landschap, warmte hergebruik, lawaai, licht, etcetera

Beoordeling 1.2

De volledige 166 hectare wordt in onderzoek genomen voor een datacenter. Dit zal in niet betekenen dat ook de volledige 166 hectare zal worden bebouwd. Ingezet wordt op een goede landschappelijke inpassing van de benodigde bebouwing.

De ontwikkeling is ontworpen als een campus, aangelegd in een rechtlijnige geometrie die het historische polderlandgebruik en de huidige omliggende veldpatronen weerspiegelt.

De Campus lay-out is ontworpen met efficiëntie en lange termijn visie in het achterhoofd, waardoor voldoende open gebieden ter ondersteuning van de bouwfase en in het bijzonder de opslag en beweging van materialen over de site, de ruimte voor aannemers en kantoren en de ruimte voor hergebruik van een aantal van de materialen die zullen worden hergebruikt, waardoor de algehele impact op het milieu te minimaliseren, met inbegrip van de hoeveelheid verkeer off-site.

Zodra de bouw is voltooid, het landschap ontwerp zorgt voor uitgebreide groene gebieden rond de afgewerkte Campus.

De grote hoeveelheid restwarmte die wordt opgewekt kan mogelijk worden hergebruikt. Lawaai en licht zijn onderwerpen die in het MER nader worden onderzocht.

Zienswijze 1.3

Waarom reageert de gemeente niet op de 100 FTE in de NRD? Zijn niet alle aannemers van internationale oorsprong en is er slechts weinig ruimte voor lokale medewerkers tijdens de bouwphase? Is de definitie van lokaal Zeewolde, Flevoland of Nederland? Waar zullen deze high professionals wonen? Gaan ze huizen bezetten in Zeewolde? Gaat u hier een aanvullend onderzoek naar doen?

Beoordeling 1.3

"De verwachting is dat de werkgelegenheid tijdens de bouw gedurende meerdere jaren zal aanhouden, met meer dan 1000 bouwvakkers dagelijks op het terrein tijdens piekperiodes. De eerste twee gebouwen vormen werkgelegenheid voor ten minste 100 operationele functies op lange termijn die een scala aan vaardigheden en specialiteiten omvatten, waaronder, maar niet beperkt tot, culinaire, facilitaire technici, landschap, logistiek, beveiliging, enz. De werkelijke bouw- en exploitatie gerelateerde werkgelegenheid zal afhangen van de initiële en mogelijke toekomstige investeringsbeslissingen voor het aantal gebouwen dat moet worden gebouwd en geëxploiteerd terwijl onze bedrijfs- en bouwvereisten voor de campus in de loop van de tijd evolueren." Daarmee scoort een datacenter hoger dan bijvoorbeeld een logistiek magazijn van dezelfde omvang.

Zienswijze 1.4

Waar komt de 100% groene energie vandaan? Hoe past het energieverbruik van het datacenter in het RES (Regionaal Energiebeleid) ? Hoe past dit in de Klimaatambitie voor 2050 en hoe denkt de gemeente daaraan te gaan voldoen?

Beoordeling 1.4

De RES beschrijft de mogelijkheden om de energieproductie met wind- en zonne-energie te verduurzamen en zo bij te dragen aan het realiseren van de landelijke doelstelling uit het Klimaatakkoord om in 2030 de CO₂-reductie te halveren ten opzichte van 1990. De RES richt zich dus hoofdzakelijk op de vraag op welke locaties hoeveel zon- en windenergie kan worden opgewekt. Deze 'opgewekte stroom' wordt verkocht op de elektriciteitsmarkt. Iedereen, particulier of bedrijf, kan hier stroom kopen. Dus ook datacenters.

Het bedrijf heeft toegezegd dat al de faciliteiten en infrastructuur zal worden ondersteund door 100% hernieuwbare energie. Al onze datacenters wereldwijd zijn gecontracteerd voor 100% hernieuwbare energie tegen de tijd dat ze volledig actief zijn, met hernieuwbare projecten worden toegevoegd als nieuwe datacenters online komen. In de afgelopen jaren zijn we een van de grootste zakelijke kopers van hernieuwbare energie wereldwijd.

Zienswijze 1.5

Het datacenter gaat het overschot aan nieuwe groene energie van Windpark Zeewolde gebruiken en mogelijk een oplossing voor congestie op het net. Hoe wordt dit bereikt en zijn de netbedrijven betrokken bij deze ontwikkeling? Moet de gemeente Zeewolde voor haar inwoners een advies hebben dat de groene energie (gesubsidieerd door de belastingbetaler) wordt gebruikt door een buitenlands bedrijf?

Beoordeling 1.5

In overleg met Tennet zullen bij de uitvoering van de plannen de voorzieningen worden getroffen die nodig zijn voor een goede aansluiting op het elektriciteitsnetwerk.

Tulip zet zich in om zoveel mogelijk hernieuwbare energie aan het net toe te voegen als het verwacht jaarlijks te verbruiken. De hernieuwbare elektriciteit verbruik van Tulip zal worden gecontracteerd vanuit een nieuwe faciliteit. Het datacenter gebruikt elektriciteit zo efficiënt mogelijk. Het energieverbruik wordt gecontroleerd en onafhankelijk gerapporteerd met behulp van Power Utilization Effectiveness (PUE). De PUE zal openbaar beschikbaar zijn voor zowel interne als externe verantwoording. Op basis van de werkelijke prestaties van de andere datacenters van de ontwikkelaar en de voor dit datacenter geplande koeltechnologie wordt een PUE van 1,15 verwacht. Daarmee is het datacenter een van de meest energiezuinige datacenters van Europa. Ter vergelijking: de gemiddelde PUE wereldwijd was 2,1 in 2007, 1,89 in 2011 en 1,65 in 2013. Een studie van de PUE van datacenters in Europa toont aan dat een PUE van maximaal 1,15 in het beste prestatiebereik is.

De inzet van dit datacenter voor energie-efficiëntie en 100% hernieuwbare bronnen toont aan dat het zich inzet voor duurzame methoden. Tulip zal zo veel nieuwe hernieuwbare energie toe te voegen aan het net als het verwacht te consumeren.

Zienswijze 1.6

Moet de restwarmte geen deel uitmaken van de NRD (en MER)? Het is nu apart gezet en de lessen die we hebben geleerd van Microsoft Middenmeer laten zien dat er geen goede business case is voor restwarmte?

Beoordeling 1.6

In eerste instantie zijn de landelijke beleidsregels inzake de Wet milieubeheer en bouwbesluit leidend op de eisen. De gemeente kan daarnaast nog aanvullende wensen beogen. Op dit moment onderzoeken de gemeente en de ontwikkelaar onderzoeken het hergebruik van restwarmte en dat heeft voor beide partijen prioriteit. Het doel van het onderzoek naar het hergebruik van restwarmte is om een vraag te vinden voor ongeveer 15MW, wat een belangrijk deel is van de totale warmtevraag van Zeewolde. Restwarmte bij temperaturen tussen 25 en 30 graden Celsius kan worden gebruikt als input in een warmtepompinstallatie. De restwarmte, gekoppeld

aan elektriciteit, kan worden gebruikt om warmte te produceren die geschikt is voor het stadsverwarmingsnet, bij temperaturen ~ 70 - 75 graden C. Het gebruik van restwarmte, in plaats van inputs zoals omgevingslucht, verbetert het rendement van de warmtepomp, waardoor het elektriciteitsverbruik per eenheid van warmteproductie kan worden verminderd.

Zienswijze 1.7

Waarom is er geen aandacht voor waterstof als duurzame brandstof? Waarom niet overtollig windenergie omzetten in waterstof? Waarom zijn er geen zonnepanelen op de groene gebieden en op de daken? is deze ontwikkeling voorzien in de toekomst?

Beoordeling 1.7

De faciliteiten van Tulip worden ondersteund door 100% hernieuwbare energie. Tulip zal zo veel nieuwe hernieuwbare energie toe te voegen aan het net als het verwacht te verbruiken. Vrijwel alle energie die het datacenter nodig heeft, is hernieuwbare elektriciteit uit het net. Het omzetten van overtollige wind- of zonne-energie in waterstof kan overal op het net worden uitgevoerd en het is voordeliger om waterstofproductie te lokaliseren in de buurt van locaties die enorme hoeveelheden fossiele brandstof verbruiken of zich in de buurt van toekomstige waterstoftransportinfrastructuur bevinden.

Het opwekken van zonne-energie op de daken van het datacenter is niet mogelijk gezien de beperkte ruimte die nog niet door of in de schaduw van apparatuur is gebruikt. De open ruimte naast de gebouwen is nodig tijdens de vele bouwfases die vele jaren zullen overspannen. We staan aan het begin van de levenscyclus van deze campus, dus het is niet mogelijk om gebieden te wijden aan de productie van zonne-energie totdat de campus volledig is voltooid en er zekerheid is over de beschikbaarheid van land. In opdracht van de brandweer is het opwekken van zonne-energie op daken en infrastructuur/parkeervoorzieningen ook niet mogelijk om brandveiligheidsredenen

Zienswijze 1.8

Wat zijn de ecologische effecten op de Hosterwold en Oostvaardersplassen? Wat is het effect op toekomstige natuurontwikkeling in de provincie Flevoland ?

Beoordeling 1.8

Voor het beoordelen van de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op NNN-gebieden is een aparte toets uitgevoerd en vastgelegd in een memo. Uit deze toets komt naar voren dat tijdelijke of permanente effecten op NNN-gebieden op voorhand zijn uit te sluiten. In het MER is dit verder uitgediept in de beoordeling.

Natuurbehoud is geïntegreerd in het Landschap ontwerp

1. *Inheemse weide gras vormt de meerderheid van de bodembedekking op de site. Deze zaadmix ondersteunt nuttige insecten en vogels.*
2. *Zaadmixen voor wilde bloemenweides worden geselecteerd voor een hoge voederwaarde van de bestuiver.*

3. *Inheemse planten- en boomsoorten worden gebruikt bij het planten ontwerp om ervoor te zorgen dat ze zijn aangepast aan de lokale omgeving en bieden ecologische habitat.*

Zienswijze 1.9

Hoe wordt de geluidsproductie van het datacenter (in en buiten de hallen) onderzocht? Wat is het effect op de natuur en inwoners van Zeewolde? Zijn de noodgeneratoren in het model opgenomen?

Beoordeling 1.9

Inmiddels is er onderzoek naar industrielawaai uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de geluidzone ook buiten het plangebied van dit bestemmingsplan komt te liggen. Gelijktijdig met de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein Trekkersveld IV wordt ook een ontwerpbestemmingsplan voor het vergroten van de geluidzone rondom de bedrijventerreinen Horsterparc en Trekkersveld in procedure gebracht.

Voor wat betreft de ligging van het gezoneerde terrein is onderzoek uitgevoerd en zijn emissiepunten ingevoerd. Daarbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de toekomstige invulling van het datacenter waarvoor ook een omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen is aangevraagd.

Er wordt een uitgebreide geluidsbeoordeling gemaakt om de geluidsemisies van de operationele faciliteiten beoordelen. De geluidsemisie van het datacenter wordt voornamelijk bepaald door de luchttoevoer en extractie van de gegevensgebouwen, luchtbehandelingseenheden voor de klimaatregeling van de te realiseren datagebouwen, koelunits en transformatoren van het te realiseren transformatoronderstation. Noodgeneratoren zijn ook opgenomen in deze beoordeling. De kwantitatieve beoordeling toont aan dat de ontwikkeling van het datacenter vergelijkbaar is met de huidige situatie voor receptoren en wordt beoordeeld op een neutraal effect.

Zienswijze 1.10

Wat is het effect van (uitgebreid) licht tijdens de nachtperiode op natuur en mensen? Is er ervaring met deze effecten van grote datacenters? Is dit het einde van rustige en donkere nachten?

Beoordeling 1.10

Buitenverlichting zal voornamelijk bestaan uit paal gemonteerde armaturen verdeeld voor algemene straatverlichting om te voldoen aan de site functionele, veiligheid en esthetische verlichting eisen en is ontworpen om de kans op licht morsen buiten de site te minimaliseren. Binnen de parkeergarages, en op gevels, zal de verlichting worden geleverd door het gebruik van bolders en het bouwen van gemonteerde schotten. Noodverlichting zal vooral geplaatst worden bij nooddeuren. De verlichting zal zodanig worden geïnstalleerd dat er geen element van opdringerige verlichting en zal worden op gecombineerde fotocel en tijd klok controles in te schakelen alleen wanneer dat nodig is. Verlichting zal worden gekoeioneerd om de kans op lichtlekage te verminderen. De MER pakt specifieke problemen met betrekking tot de natuur aan, maar samengevat is

er een neutraal effect als gevolg van een toename van het licht als gevolg van het datacenter.

Zienswijze 1.11

Wordt het effect van de warmteafvoer op de Hoge Vaart voldoende onderzocht?

Beoordeling 1.11

De effecten van het lozen van koelwater op de Hoge Vaart op ecologische waarden zijn onderzocht. Er is bij het ontwerp van het koelwatersysteem rekening gehouden met ecologische randvoorwaarden door de aanzuignelheid te regelen en de uitblaastemperatuur te beperken. Het koelwatersysteem voldoet realisatie aan de lozingsvoorschriften van koelwater die zijn opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Het temperatuurverschil van het geloosde water is alleen in een zeer laag temperatuurverschil van minder dan 1 graad en binnen een straal van 80 meter merkbaar. Vissterfte als gevolg van hoge temperaturen en de daarmee samenhangende lage zuurstofconcentraties wordt niet verwacht, ook worden geurhinder als gevolg van biologische activiteiten bij lage zuurstofconcentraties of extreme groei van het waterplanten leven niet verwacht.

Zienswijze 1.12

Er wordt verwezen naar het REOS-rapport voor locatie het datacenter in Zeewolde. Het REOS-rapport betreft multi-tenant datacenters, de campus in Zeewolde is één huurder. Is het REOS-rapport relevant voor deze ontwikkeling?

Beoordeling 1.12

Voor de ruimtevraag is gekeken naar de landelijke behoefte en daarmee naar het REOS. Met nieuwere inzichten worden mogelijk de gemeentelijke beleidsregels bedoeld zoals deze in Amsterdam en Haarlemmermeer worden beoogd. In het kader van de ruimtevraag zijn deze niet beoordeeld in de laddertoets

Zienswijze 1.13

Is het overstromingsrisico voldoende beoordeeld? Wordt er rekening mee gehouden dat de dijken nog omhoog moeten? Zal dit worden behandeld in de MER?

Beoordeling 1.13

Ten aanzien van de klimaatadaptatie wordt in de reactie aangegeven dat er klimaatbestendig en waterrobuust ingezet dient te worden. Daarbij is aangegeven dat dit ook betrekking heeft op de temperatuur van het warmere oppervlaktewater en eventuele overstromingsgevaren. Het ontwerp van het koelwatersysteem heeft hiermee op de volgende wijze rekening gehouden:

- De waterstanden zijn klimaatrobuust verwerkt in het ontwerp. De hoeveelheden regenval waar rekening mee is gehouden gaan verder

dan de gestelde T=100 vanuit de recent geactualiseerde maatgevende bui van het Waterschap Zuiderzeeland. Het systeem is ingericht op een bui voor T=500. Alle vloerniveaus zijn uitgelegd op het bovenwettelijke niveau van een T=500 maatgevende bui.

- De klimatiseringsinstallatie (koeling en luchtvochtigheid) is gericht op een primaire invulling vanuit de buitenlucht met aanvullend oppervlaktewater. Het ontwerp van het systeem is toekomstgericht en gaat uit van hogere oppervlaktewatertemperaturen. Het water kan afkoelen tot de juiste temperatuur alvorens het geloosd wordt. In de worst case situatie is het water afgekoeld tot een temperatuur minder dan 1 graad boven de achtergrondtemperatuur. Hierdoor zijn er geen risico's voor de waterkwaliteit.

Zienswijze 1.14

Is de benodigde ICT-infrastructuur (kabels) onderzocht? Moet dit deel uitmaken van de MER? Is de provincie hiervoor verantwoordelijk?

Beoordeling 1.14

We zullen samenwerken met bestaande telecomproviders in het gebied om glasvezelcapaciteit aan de site te leveren. Deze telecomproviders zullen samenwerken met nutsbedrijven om toegang te krijgen tot en samen te werken aan bouwprojecten, synergieën te verkrijgen en de impact op de uitrol van nieuwe glasvezel op de site te verminderen. Er bestaat aanzienlijke bestaande telecominfrastructuur en we zullen onze dienstverleners begeleiden om deze bestaande activa te gebruiken om onze behoeften te ondersteunen.

Zienswijze 1.15

Heeft de gemeente overwogen of het buitenlandse bedrijf een object kan zijn voor criminele activiteiten?

Beoordeling 1.15

Het is voor de gemeente niet het eerste buitenlandse bedrijf dat zich vestigt in de gemeente. De gemeente weegt daarbij alle belangen zorgvuldig af.

Zienswijze 1.16

Waarom is de uitbreiding van het Trekkersveld IV naast het bestaande industriegebied, waardoor een lange rij dozen ontstaat tot aan de Knardijk ? Moet het niet beter zijn om het te maken op de andere site van het kanaal vanuit een landschapspectief?

Beoordeling 1.16

In de MER zal de afweging van de locatiekeuze verder uitgewerkt worden. Belangrijk hierbij zijn in ieder geval geweest aan te sluiten bij het bestaande bedrijventerrein TV3 en de overleggen met de Provincie.

Zienswijze 1.17

Waarom wordt gekozen om de campus dicht bij het Windpark te lokaliseren? Wat is het landschap voordeel voor dit? Kun je uitwijden?

Beoordeling 1.17

Zie reactie 1.16 inzake de locatiekeuze.

Het landschap profiteert van het lokaliseren van de campus in de buurt van het Windpark en Trekkersveld omdat het bijdraagt aan het minimaliseren van de impact op het bestaande open agrarische landschap, vooral in vergelijking met andere locaties binnen de gemeentegrenzen. De campus is in die zin een logische stadsuitbreiding van bedrijventerrein Trekkersveld.

Zienswijze 1.18

In de NRD staat dat alle industriële activiteiten op één zijde van de Hoge Vaart de minste impact hebben op recreatieve activiteiten? Welke activiteiten worden overwogen? Wordt in deze beoordeling rekening gehouden met de Knardijk?

Beoordeling 1.18

In het Beeldkwaliteitplan wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verschillende randen van het plangebied en de specifieke inrichting hiervan. De zijde langs de Hoge Vaart wordt dan wel in het beeld als ondergeschikt aangeduid maar heeft inderdaad een belangrijke toeristisch-recreatieve functie. Daarom wordt de strakke lijn langs de Vaart en de Baardmeesweg extra aangezet met een bomenrij en een deels losliggend fietspad. Daarachter wordt op enige afstand de mogelijkheid voor gebouwen geboden. De focus van de recreant vanaf het water of het fietspad wordt hierdoor op de lange lijn van het water en de Baardmeesweg gelegd.

Op de kruising van de Hoge Vaart en de Baardmeestocht en verder langs de Baardmeestocht (als onderdeel de route naar Zeewolde langs trekkersveld IV) worden extra eisen gesteld aan de vormgeving en uitstraling van de gebouwen en de inrichting van de kavel.

In het beeldkwaliteitplan worden overigens in aanvulling op het bestemmingsplan nog regels opgenomen ten aanzien van de invulling en vormgeving van de randen. Daarbij worden eisen meegegeven voor de landschappelijke inrichting zoals afstanden, inrichting van het maaiveld en waterpartijen en opgaand groen.

Zienswijze 1.19

Hoe zal de campus open zijn voor recreatie voor "andere mensen" met een hek van 1-3 m hoog? Komt dit aspect aan bod in de MER?

Beoordeling 1.19

De toegang tot de groene ruimten binnen de omheiningslijn wordt gecontroleerd om drie belangrijke redenen: veiligheid, privacy en veiligheid. Bepaalde ruimtes binnen het hek, zoals ons onderstation, bevatten zeer technische apparatuur; daarom moet de toegang voor de veiligheid worden gecontroleerd. Bovendien biedt het hek privacy aan onze activiteiten en beveiliging van onze infrastructuur, waardoor we kunnen voldoen aan de hoge normen voor het opslaan en verwerken van gegevens.

Zienswijze 1.20

De NRD stelt dat er geen alternatieven zijn voor: *toegang tot de campus, het ontwerp van het industriegebied en de campus, de warmteoverdracht en in-outlet koelwater*. Kunt u uitleggen waarom er geen alternatieven zijn?

Beoordeling 1.20

Het bestemmingsplan heeft een globaal karakter met flexibiliteit in toekomstige plannen met betrekking tot de oprichting van bedrijven. Dit betekent dat de exacte inhoud van toekomstige ontwikkelingen niet op voorhand bekend is. Daarom zijn de te onderzoeken milieuaspecten gebaseerd op een worst case-benadering door uitgangspunten te kiezen die gebaseerd zijn op een maximale interpretatie van het plangebied. Dit betekent dat voor elk aspect een maximale interpretatie van het 35 ha bedrijventerrein met bedrijven in milieucategorie 3.2 wordt aangenomen. Er zijn geen alternatieven onderzocht. Effecten als gevolg van de toekomstige vestiging van ondernemingen vallen binnen het bereik van de effecten zoals vastgesteld in het MER. Het MER identificeert de effecten (kansen en risico's) en, waar nodig, aandachtspunten voor de verdere planning geformuleerd. Ook voor de campus met datacenter werd in het MER één ontwerpalternatief onderzocht, dat waar nodig kan worden verfijnd op basis van het MER. De onderbouwing van dit ontwerp wordt beschreven in het MER.

Effecten (kansen en risico's) worden bepaald voor de zones van de warmteleidingen, en voor de alternatieven van de toegangsweg en het proceswatersysteem, met als doel de alternatieven af te wegen. Voor de inlaat en uitlaat van het proceswatersysteem worden drie alternatieven beoordeeld, deze worden beschreven in het MER. Voor de warmtepijp worden twee zones onderzocht. Vier alternatieven werden onderzocht voor de toegang tot de campus. De alternatieven worden beschreven in de MER.

2. Beantwoording zienswijze door OFGV namens Gedeputeerde Staten van Flevoland

Voor de beantwoording van de op 22 december 2020 ingediende zienswijze zijn de voor de ontgroning relevante onderdelen eruit gehaald. Hierbij is de hoofdstukindeling van de zienswijze gehanteerd.

1.1 Zienswijze

Overall context

“Daarnaast hebben wij grote moeite dat juist in deze tijd van wereldwijde voedselschaarste door klimaatverandering en toenemende bevolkingsdruk, de gemeente voornemens is om 166 hectare van één van de best producerende hectares ter wereld - ingegeven door de hoge vruchtbaarheid van de poldergrond in combinatie met zeer professionele bedrijfsvoering met hoogwaardige kennis in onze agrarische sector - in te ruilen voor grote hallen met ICT-infrastructuur. Ingenieur Lely zou het eens moeten weten. Zeker in het kader van de ontgrondingenvergunning is het moeilijk te vatten waarom we nou weer gronden terug zouden moeten geven aan het water, zeker als agrarisch dorp als het onze.”

Beoordeling

De gronden worden niet zomaar teruggegeven aan het water. De bedoeling is immers dat er een datacenter zal vestigen. Voor de ontwikkeling van de aanleg van het datacenter moet compensatie worden geboden ten behoeve van waterberging van hemelwater. Daarvoor zal er een ontgroning plaatsvinden. De effecten van deze ontgroning worden vervolgens in het milieueffectrapport beschreven.

1.2 Zienswijze

Bedrijventerrein versus campus en datacenter

“Oftewel: hoe terecht is het dat deze beide ontwikkelingen in één m.e.r.-procedure doorlopen worden?”

Beoordeling

Het project-MER Ontgrondingen is geschreven voor de ontwikkeling op het campusterrein (campus+datacenter) waar een waterberging wordt gerealiseerd door het graven en aanleggen van waterpartijen. Daarnaast wordt het campusterrein bouwrijp gemaakt. Voor deze werkzaamheden is een ontgrondingenvergunning nodig.

Deze ontwikkeling van de campus en het datacenter moeten als één ontwikkeling worden gezien en kunnen niet als afzonderlijk projecten worden beschouwd. Het project-MER ontgrondingen ziet op de hiervoor vermelde ontgrondingen ten behoeve van de realisatie van een datacenter. De ontgrondingenvergunning zal geen betrekking hebben op het nog te ontwikkelen bedrijventerrein van circa 35 hectare. Het project-MER heeft dus geen betrekking op de realisatie van het bedrijventerrein.

Voor het bestemmingsplan “Trekerveld IV” moet een plan-MER worden opgesteld. Het plan-MER ziet op de ontwikkeling van een datacenter (met campus) en daarnaast de ontwikkeling van een bedrijventerrein van circa 35

hectare. De effecten van deze ontwikkelingen worden in het plan-MER beschreven.

Zowel het plan-MER als het project-MER worden in één document "milieueffectrapport" samengevoegd. Er is geen rechtsregel die het opstellen van een plan-MER en project-MER in separate documenten voorschrijft dan wel het opstellen van een plan-MER en project-MER in een samengevoegd "milieueffectrapport" verbiedt. Het bestemmingsplan (realisatie datacenter en separaat bedrijventerrein) en de ontgrondingenvergunning worden gecoördineerd afgehandeld op grond van artikel 3.30 Wro. De aan te vragen ontgrondingenvergunning houdt direct verband met het te bestemmen datacenter. Daarom wordt het opstellen van het plan-MER en project-MER in één document als toegevoegde waarde gezien, omdat het project ontgrondingen onderdeel uitmaakt van het op te stellen plan. Het voordeel is dat de commissie m.e.r. één milieueffectrapport hoeft te beoordelen, en daarmee gelijktijdig advies uitbrengt op zowel het plan-MER en het benodigde project-MER voor de ontgrondingen.

Om de milieueffecten ten aanzien van de ontgrondingen terug te vinden in de op te stellen milieueffectrapportage, zal in het milieueffectrapport specifiek aandacht worden gegeven aan het thema ontgrondingen. Ook de milieueffecten van de ontgrondingen, bouwrijp maken en overige aanlegactiviteiten worden apart beschreven.

Zienswijze 1.3

(Hoogwaardige) werkgelegenheid

"Dat is dus geen lokale werkgelegenheid. Misschien dat een stuk grondverzet lokaal gedaan kan worden, maar daar lijkt het dan bij te blijven."

Beoordeling

De (lokale) werkgelegenheid is geen milieueffect dat wordt onderzocht in het benodigde project-MER voor de ontgrondingenvergunning t.b.v. de realisatie van een datacenter.

Zienswijze 1.4

Effecten op mensen en natuur

Indiener vreest effecten op mensen en natuur, op de onderdelen natuurgebieden geluidsoverlast, lichtoverlast, waterkwaliteit en aquatische ecologie - exoten, blauwalg en botulisme.

Beoordeling

In het project-MER en in het kader van een aanvraag ontgrondingenvergunning wordt er ook gekeken naar diverse onderdelen met betrekking tot de aspecten milieu en natuur. In het MER zullen voor de ontgroning relevante aspecten worden beoordeeld op een detail niveau passend bij de uit te voeren ontgrondingen.